

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

ІРИНА ІЗАРОВА
РОКСОЛАНА ХАНИК-ПОСПОЛІТАК

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

*для студентів юридичних спеціальностей
вищих навчальних закладів*

Київ
ВД «Дакор»
2018

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету правничих наук
Національного університету «Києво-Могилянська академія»
(протокол № 2 від 12 лютого 2018 р.)*

Рецензенти:

Гусаров Костянтин Володимирович — доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Ярошенко Ірина Станіславівна — кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного і трудового права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Автори:

Ізарова Ірина Олександрівна, д. ю. н., доц., юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка (глави 1–12, додатки);

Ханик-Посполітак Роксолана Юрївна, к.ю.н., доц., завідувач кафедри приватного права факультету правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія» (глава 13).

Ізарова І. О., Ханик-Посполітак Р. Ю.

I–32

Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів / І. О. Ізарова, Р. Ю. Ханик-Посполітак. — Київ : ВД «Дакор», 2018. — 276 с.

ISBN 978-617-7020-92-8

Навчальний посібник підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни «Цивільний процес України» та з урахування всіх змін до Цивільного процесуального кодексу України, що відбулися в 2017 р., а також Законів України «Про судоустрій і статус суддів», «Про виконавче провадження» та ін.

У посібнику розглянуто положення нових інститутів цивільного судочинства — загального та спрощеного позовного провадження, порядку сплати судових витрат та ін. Наведені теоретичні питання для самоконтролю, практичні завдання (задачі), а також приклади процесуальних документів, оформлених відповідно до чинного законодавства.

Для студентів юридичних факультетів.

УДК 347.9(477)(075.8)

ЗМІСТ

Вступ	7
--------------------	----------

Модуль 1. Загальні положення про цивільний процес

<i>Глава 1. Цивільний процес як форма захисту прав</i>	<i>9</i>
--	----------

1. Поняття цивільного процесу
2. Основне завдання та принципи цивільного процесу
3. Поняття цивільного процесуального права, його предмет та метод
4. Джерела цивільного процесуального права
5. Цивільні процесуальні відносини

<i>Глава 2. Структура цивільного процесу</i>	<i>15</i>
--	-----------

1. Інстанційна структура цивільного процесу:
 - провадження в суді першої інстанції;
 - провадження з перегляду судових рішень;
 - позаінстанційні провадження цивільного процесу.
2. Провадження в суді першої інстанції:
 - загальне та спрощене позовні провадження;
 - спрощені провадження цивільного процесу: наказне провадження; заочний розгляд справи;
 - забезпечення позову.
3. Окреме провадження цивільного судочинства
4. Особливості судового розгляду справ з іноземним елементом

Глава 3. Цивільна юрисдикція та підсудність цивільних справ 26

1. Поняття цивільної юрисдикції та підстави її відмежування від господарської та адміністративної юрисдикції
2. Підсудність цивільних справи та її види
3. Правила передачі справи з одного суду до іншого

Модуль 2. Суб'єкти цивільних процесуальних відносин

Глава 4. Суд та його повноваження в цивільному процесі 40

1. Принцип одноособового та колегіального розгляду справ
2. Відводи та самовідводи суддів в цивільному процесі
3. Права та обов'язки головуєчого в судовому засіданні
4. Судові рішення як акти реалізації судової влади
5. Судовий контроль за виконанням судових рішень

Глава 5. Учасники судового процесу 51

1. Учасники судового процесу та їхні права й обов'язки
2. Сторони та треті особи в позовному провадженні
3. Співучасть та процесуальне правонаступництво
4. Представники у процесі та органи й особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб або державних чи суспільних інтересах
5. Зловживання процесуальними правами та їх наслідки
6. Інші учасники цивільного процесу

Модуль 3. Провадження в суді в першій інстанції

Глава 6. Позовне провадження цивільного судочинства..... 68

1. Позовне провадження та його види
2. Право на пред'явлення позову
3. Судові витрати
4. Процесуальні строки розгляду справи
5. Мирова угода в цивільному процесі

Глава 7. Відкриття провадження у справі 86

1. Позов та вимоги до позовної заяви
2. Порядок пред'явлення позовної заяви
3. Передумови та порядок відкриття провадження у справі
4. Судові виклики та повідомлення

<i>Глава 8. Підготовче провадження у справі</i>	98
1. Підготовче провадження	
2. Обмін змагальними паперами	
3. Предмет доказування і докази у справі	
4. Врегулювання спору за участю судді	

<i>Глава 9. Розгляд справи по суті</i>	109
1. Судове засідання	
2. Основні етапи розгляду справи по суті	
3. Ускладнення розгляду справи	
4. Завершення провадження у справі	

<i>Глава 10. Спрощені провадження. Забезпечення позову</i>	121
1. Спрощене позовне провадження	
2. Наказне провадження	
3. Заочний розгляд справи	
4. Забезпечення позову	

Модуль 4. Перегляд судових рішень та інші провадження цивільного судочинства

<i>Глава 11. Апеляційне провадження цивільного судочинства</i>	139
1. Право на апеляційне оскарження судових рішень	
2. Порядок розгляду справи в суді апеляційної інстанції	
3. Повноваження суду апеляційної інстанції	

<i>Глава 12. Касаційне провадження цивільного судочинства</i>	153
1. Право на касаційне оскарження судових рішень	
2. Порядок розгляду справи в суді касаційної інстанції	
3. Повноваження касаційного суду	

<i>Глава 13. Позаінстанційні провадження з перегляду судових рішень і визнання та виконання рішень судів інших держав, третейських судів та МКА</i>	164
1. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами	
2. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорування рішень МКА	

3. Визнання та виконання рішень іноземних судів, МКА
в Україні, надання дозволів на примусове виконання
рішень третейських судів

Додаток № 1. Приклади процесуальних документів 185

*Додаток № 2. Витяги з рішень Європейського суду
з прав людини 232*

Вступ

Навчальний посібник з цивільного процесу підготовлено для забезпечення викладання навчальної дисципліни «Цивільний процес України», яка належить до нормативних дисциплін з підготовки фахівців зі спеціалізації «Правознавство».

Навчальна дисципліна «Цивільний процес» посідає центральне місце серед інших дисциплін, передбачених навчальною програмою, є її невід’ємною частиною, оскільки дозволяє вивчити загальний процесуальний порядок розгляду і вирішення цивільних справ у суді, зокрема, у суді першої інстанції, а також у провадженнях із перегляду судових рішень.

Використання цього посібнику дозволить успішно виконати завдання, що стоять перед студентами під час вивчення дисципліни, до яких можна віднести:

- опанування теорії цивільного процесуального права, положень цивільного процесуального законодавства України, інших джерел, а також практики розгляду судами цивільних справ у різних видах проваджень;
- визначення проблем правильного застосування процесуального законодавства в різних категоріях справ у цивільному судочинстві та шляхів їх вирішення;
- вміння використовувати теоретичні положення науки цивільного процесуального права для вирішення конкретних практичних проблем;
- дослідження та використання практики судів різних інстанцій з розгляду і вирішення цивільних справ.

За своєю структурою навчальний посібник складається з змісту теми, що містять основні поняття, питання для самоперевірки та практичних задач, що дозволяють студентам перевірити засвоєні знання, а також спробувати їх застосувати для вирішення практичних питань. До кожної

теми додається література, необхідна для її вивчення — законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, навчальні та наукові джерела.

Цивільне процесуальне законодавство України останнім часом активно реформується і навчальний посібник підготовлено з урахуванням змін, що відбулися впродовж 2017 р.

Серед таких змін та новел реформованого ЦПК принципи пропорційності та розумності строків розгляду справи, загальне та спрощене позовне провадження, наказне провадження, зустрічне забезпечення позову, порядок визначення та сплати судових витрат, обмін письмовими заявами (змагальними паперами) учасників справи, порядок ухвалення та проголошення судових рішень, а також надіслання їх копій учасникам справи та багато іншого. Ці зміни спрямовані на забезпечення доступного, своєчасного та пропорційного розгляду спорів і захисту порушених прав.

У додатках вміщено процесуальні документи, підготовлені у відповідності з вимогами нового ЦПК, які стануть в нагоді як під час вивчення цивільного процесу, так і під час практичної роботи представника в суді. Ми щиро дякуємо за допомогу у підготовці цих документів помічнику судді Оболонського районного суду м. Києва Т.Ф. Коротенко.

Висловлюємо вдячність нашим рецензентам — д.ю.н., професору К.В. Гусарову та к.ю.н., професору І.С. Ярошенко, за допомогу та висловлені побажання, що дозволили значно покращити це видання.

Сподаваємось, що підготовлене видання стане в нагоді всім, хто вивчає цивільний процес, навчає йому інших, а також використовує у своїй практиці.

Автори

Ірина Ізарова і Роксолана Ханик-Посполітак

Модуль 1. Загальні положення про цивільний процес

Глава 1. Цивільний процес як форма захисту прав

План

1. *Поняття цивільного процесу*
2. *Основне завдання та принципи цивільного процесу*
3. *Поняття цивільного процесуального права, його предмет та метод*
4. *Джерела цивільного процесуального права*
5. *Цивільні процесуальні відносини*

Цивільний процес — це сукупність різних форм захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави, який включає цивільне судочинство, а також альтернативне вирішення спорів, зокрема, третейськими судами, за участю медіатора тощо.

Цивільне судочинство є одним з видів судового захисту прав.

Серед інших форм захисту прав є такі:

- адміністративний захист (ст. 17 ЦК України);
- захист нотаріусом (ст. 18 ЦК України);
- захист Європейським судом з прав людини.

Цивільне судочинство — це встановлений нормами цивільного процесуального законодавства порядок, згідно з яким суд та учасники процесу беруть участь в розгляді і вирішенні справи.

Відповідно до статті 2 ЦПК України основним завданням цивільного судочинства є справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою ефективного захисту порушених,

невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

Серед принципів цивільного процесу є такі:

- 1) верховенство права;
- 2) повага до честі і гідності, рівність усіх учасників судового процесу перед законом та судом;
- 3) гласність і відкритість судового процесу та його повне фіксування технічними засобами;
- 4) змагальність сторін;
- 5) диспозитивність;
- 6) пропорційність;
- 7) обов'язковість судового рішення;
- 8) забезпечення права на апеляційний перегляд справи;
- 9) забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом;
- 10) розумність строків розгляду справи судом;
- 11) неприпустимість зловживання процесуальними правами;
- 12) відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення.

Цивільне процесуальне право як галузь права — це система правових норм, які регулюють діяльність і пов'язані з нею процесуальні відносини суду та інших учасників судового процесу, що виникають при здійсненні правосуддя у цивільних справах, а також тих, що виникають з приводу захисту порушених, оспорюваних чи невизнаних прав, свобод чи інтересів.

Предмет цивільного процесуального права — це процесуальні дії і пов'язані з ними процесуальні відносини суду та інших учасників судового процесу, які виникають під час здійснення правосуддя у цивільних справах, а також з приводу захисту порушених, оспорюваних чи невизнаних прав, свобод чи інтересів.

Метод цивільного процесуального права — це сукупність закріплених у нормах цивільного процесуального права способів і засобів впливу на відносини, які регулюються, і поведінку їх суб'єктів.

Джерела цивільного процесуального права — це система нормативно-правових актів, а також рішення Європейського суду з прав людини, які врегульовують порядок організації та здійснення правосуддя у цивільних справах.

Відповідно до статті 3 ЦПК України цивільне судочинство здійснюється відповідно до Конституції України, ЦПК України, Закону України «Про міжнародне приватне право», законів України, що визначають

особливості розгляду окремих категорій справ, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Серед інших законів України слід також назвати такі: «Про судовий збір», «Про виконавче провадження» та інші.

При цьому, якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, передбачено інші правила, ніж встановлені ЦПК, застосовуються правила міжнародного договору України.

Щодо дії цивільного процесуального законодавства в часі, в просторі та щодо кола осіб, то слід зазначити, що провадження в цивільних справах здійснюється відповідно до законів, чинних на час вчинення окремих процесуальних дій, розгляду і вирішення справи. Закон, який встановлює нові обов'язки, скасовує чи звужує права, належні учасникам судового процесу, чи обмежує їх використання, не має зворотної дії в часі. Цивільне процесуальне законодавство поширюється на громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства.

Питання дії цивільного процесуального законодавства в часі, наразі, є надзвичайно актуальним. Відповідно до розділу XIII «Перехідні положення» ЦПК України встановлено, що зміни вводяться в дію з урахування численних особливостей, зокрема:

9) справи у судах першої та апеляційної інстанцій, провадження у яких відкрито до набрання чинності цією редакцією Кодексу, розглядаються за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу;

13) судові рішення, ухвалені судами першої інстанції до набрання чинності цією редакцією Кодексу, набувають законної сили та можуть бути оскаржені в апеляційному порядку протягом строків, що діяли до набрання чинності цією редакцією Кодексу;

15) до дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи:

15.1) подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, формування, зберігання та надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій формі тощо.

Цивільні процесуальні правовідносини — це суспільні відносини, врегульовані нормами цивільного процесуального права, які виникають, змінюються та припиняються між судом та іншими учасниками процесу під час здійснення правосуддя у цивільних справах, а також з приводу захисту порушених, оспорюваних чи невизнаних прав, свобод чи інтересів.

Систему цивільних процесуальних правовідносин складають:

- *основні процесуальні правовідносини*, без яких взагалі не може бути процесу (між судом і учасниками судового процесу);
- *допоміжні процесуальні правовідносини*, необхідні у певних випадках (між судом та, наприклад, експертом).

Ознаки цивільних процесуальних правовідносин

- 1) вони *врегульовані нормами цивільного процесуального права*;
- 2) вони *завжди виникають між судом як органом державної влади та іншими учасниками процесу*;
- 3) *оформляють поведінку учасників процесу* яка складається з приводу здійснення правосуддя у цивільних справах;
- 4) *мають відносний характер*, тобто таким правовідносинам притаманний конкретний суб'єктний склад учасників процесу з визначенням правового статусу кожного з них;
- 5) *виникають і розвиваються на диспозитивній основі* внаслідок вольових дій особи, яка звертається до суду за захистом свого права.
- 6) *мають владний характер*, оскільки суд як орган правосуддя застосовує в межах процесуальних відносин норми права, а розпорядження суду є обов'язковими.

Елементами цивільних процесуальних правовідносин є суб'єкт (див. глави 5 та 6), об'єкт і зміст.

Об'єктом цивільних процесуальних правовідносин є процесуальні наслідки, на досягнення яких спрямовуються дії учасників судового процесу та суду:

- *загальний об'єкт* — це матеріально-правова вимога, щодо задоволення якої особа звернулася до суду;
- *спеціальний об'єкт* — це результат, який досягається в процесі здійснення конкретних процесуальних дій.

Зміст цивільних процесуальних правовідносин складають процесуальні права і обов'язки їх суб'єктів, а також дії з приводу їх реалізації.

❓ Питання для самоперевірки

1. Дайте визначення цивільного процесу та його співвідношення з такими поняттями як цивільне судочинство, правосуддя в цивільних справах, а також захист прав особи, в контексті рішень Європейського суду з прав людини.

2. Які зміни відбулися у визначенні основного завдання цивільного судочинства в законодавстві України впродовж останнього століття?

3. Назвіть основні принципи цивільного процесу та охарактеризуйте основні з них. Які нові принципи цивільного процесу було запроваджено під час реформи 2017 року?

4. Охарактеризуйте основні джерела цивільного процесуального права. Яке місце серед них займають Європейська конвенція та міжнародні договори? Чи може або повинен суд керуватися постановами Пленуму вищих судів? Чи є обов'язковими рішення Верховного Суду?

5. Визначте відмінності цивільних процесуальних відносин від цивільних, а також від інших процесуальних відносин. Який склад цих відносин?

Практичні задачі

1. Покупець придбав в магазині товар неналежної якості і вирішив звернутися з вимогою про відшкодування завданої шкоди. В процесі експлуатації виявилось, що пиросос, який він придбав, дуже гучно працює, а також не так гарно збирає пил, як це було описано в інструкції та як це обіцяв продавець.

Проаналізуйте ситуацію та порадьте покупцеві, як діяти в такій ситуації. Чи може він розраховувати на відшкодування шкоди? Які саме права, свободи чи інтереси покупця було порушено і ким?

Чи може він звернутися до виробника, наприклад, цього товару, якщо продавець відмовиться відшкодувати заподіяну шкоду? В якому порядку він може звернутися з вимогою і як правильно її сформулювати?

2. Після смерті батька, його дружина звернулася до суду до спадкоємців з вимогою повернути майно, що він подарував їм перед смертю, а також до нотаріуса з вимогою визнати її єдиною спадкоємицею померлого.

Як діяти суду в разі отримання ним такої заяви? В якому порядку розглядаються питання спадкування майна?

3. Громадянин Польщі працевлаштувався в Україні та впродовж року працював на підприємстві та в Польщі, де він продавав товар цього виробника, поки його не було звільнено в зв'язку зі скороченням штату. Він повернувся до Польщі та звернувся там до місцевого суду з вимогою про

виплату заробітної плати, яка була нарахована, але не випалчена, мотивуючи це тим, що в Договорі про надання правової допомоги між Україною та Республікою Польща зазначено, що він може звернутися до суду за місцем виконання роботи або за місцем, де вона мала б бути виконана.

Які джерела будуть застосовуватися судом для вирішення цієї справи?

Література

1. Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18 березня 2004 р. зі змінами та доповненнями <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/print>.

2. Конституція України від 28 червня 1996 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

3. Закон України про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції № 475/97-вр від 17 липня 1997 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр>.

4. Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 рр., схвалена Указом Президента України від 20 травня 2015 р. № 276/2015 <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>.

5. Закон України про судоустрій і статус суддів № 1402-VIII від 02 червня 2016 р. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

6. Закон України про судовий збір № 3676-VI від 8 липня 2011 р. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3674-17/print>.

7. Курс цивільного процесу : підручник / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін. ; за ред. В. В. Комарова. — Харків : Право, 2011. — 1352 с.

8. Цивільне процесуальне право: підручник / [І.С. Ярошенко, І. О. Ізарова, О.М. Єфімов та ін.] ; за заг. ред. І.С. Ярошенко. — Київ : КНЕУ, 2014. — 519 с.

9. Фурса С.Я., Фурса Є.І. Тенденции реформирования органов принудительного исполнения и исполнительного производства в Украине: актуальные вопросы / С.Я. Фурса, Є.І. Фурса // Вестник исполнительного производства — 2015. — № 1. — С. 139-149.

10. Ханик-Посполітак Р. Ю. Запровадження електронного правосуддя в цивільному судочинстві України / Р. Ю. Ханик-Посполітак // Право України. — 2017. — № 8. — С. 122-129.

Глава 2. Структура цивільного процесу

План

1. Інстанційна структура цивільного процесу:

- провадження в суді першої інстанції;
- провадження з перегляду судових рішень;
- позаінстанційні провадження цивільного процесу.

2. Провадження в суді першої інстанції:

- загальне та спрощене позовні провадження;
- спрощені провадження цивільного процесу: наказне провадження; заочний розгляд справи;
- забезпечення позову.

3. Окреме провадження цивільного судочинства

4. Особливості судового розгляду справ з іноземним елементом

Цивільний процес з розгляду конкретної справи здійснюється послідовно, від провадження в суді першої інстанції до перегляду ухваленого судового рішення Європейським судом з прав людини після останньої національної судової інстанції в Україні.

Відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 2 червня 2016 р. судоустрій будується за принципами територіальності, спеціалізації та інстанційності.

Систему судоустрою складають:

- 1) місцеві суди;
- 2) апеляційні суди;
- 3) Верховний Суд.

Місцевими загальними судами є окружні суди, які утворюються в одному або декількох районах чи районах у містах, або у місті, або у районі (районах) і місті (містах). Ці суди розглядають цивільні, а також інші (кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення) у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

Місцевий суд є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним законом.

Апеляційні суди діють як суди апеляційної інстанції, а у випадках, визначених процесуальним законом, — як суди першої інстанції, з розгляду цивільних, а також інших — кримінальних, господарських, адміністративних справ, справ про адміністративні правопорушення.

3) ліквідовано або з визначених законом підстав припинено роботу суду, який розглядав справу.

Порядок передачі справи з одного суду до іншого:

- якщо справа, прийнята судом до свого провадження з додержанням правил підсудності, вона повинна бути ним розглянута і в тому випадку, коли в процесі розгляду справи вона стала підсудною іншому суду; у такому разі передача справи на розгляд іншого суду здійснюється на підставі ухвали суду не пізніше п'яти днів після закінчення строку на її оскарження, а в разі подання скарги — не пізніше п'яти днів після залишення її без задоволення;
- виняток становлять випадки, коли внаслідок змін у складі відповідачів справа належить до виключної підсудності іншого суду; у такому разі передача справи здійснюється на підставі розпорядження голови суду на розгляд суду, найбільш територіально наближеного до цього суду;
- у разі ліквідації або припинення роботи суду справи, що перебували у його провадженні, невідкладно передаються до суду, визначеного відповідним законом або рішенням про припинення роботи суду, а якщо такий суд не визначено — до суду, що найбільш територіально наближений до суду, який ліквідовано або роботу якого припинено;
- справа, у якій однією зі сторін є суд, до підсудності якого віднесена ця справа за загальними правилами, або суддя цього суду, не пізніше п'яти днів із дня надходження позовної заяви передається на підставі розпорядження голови суду до суду вищої інстанції для визначення підсудності;
- спори між судами про підсудність не допускаються, а справа, передана з одного суду до іншого в порядку, встановленому ЦПК, повинна бути прийнята до провадження судом, якому вона надіслана.

Зміни торкнулися не тільки інстанційності, але й територіальності судової системи. В Україні станом на момент ухвалення цього Закону функціонувало 117 районних судів загальної юрисдикції та 27 апеляційних судів. Відповідно до Прикінцевих положень районні, міжрайонні, районні у містах, міські, міськрайонні суди продовжують (продовжували) здійснювати свої повноваження тільки до утворення та початку діяльності місцевого окружного суду, юрисдикція якого розповсюджується на відповідну територію, а апеляційні суди продовжують здійснювати свої

повноваження до утворення апеляційних судів у відповідних апеляційних округах та початку їх роботи не пізніше трьох років з дня набрання чинності Законом «Про судоустрій та статус суддів».

Впродовж 2017-2018 рр. відповідно до Указу Президента України № 449/2017 від 29 грудня 2017 р. «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів» було ліквідовано 117 районних судів та утворено 50 окружних місцевих судів в Україні, серед яких шість в місті Києві: Перший окружний суд міста Києва — у Деснянському та Дніпровському районах міста Києва, Другий окружний суд міста Києва — у Дарницькому районі міста Києва, Третій окружний суд міста Києва — у Голосіївському та Печерському районах міста Києва, Четвертий окружний суд міста Києва — у Святошинському та Солом'янському районах міста Києва, П'ятий окружний суд міста Києва — у Шевченківському районі міста Києва, Шостий окружний суд міста Києва — в Оболонському та Подільському районах міста Києва.

Відповідно до Указу Президента України № 452/2017 від 29 грудня 2017 р. «Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах» було ліквідовано 27 апеляційних судів та утворено 26 нових апеляційних судів в Україні.

Питання для самоперевірки

1. Охарактеризуйте поняття цивільної юрисдикції та виділіть основні критерії її відмежування від інших видів судової юрисдикції.
2. Дайте поняття підсудності цивільних справ. Чим відрізняється поняття юрисдикції від підсудності?
3. Які види підсудності цивільних справ? Як визначається суд, який має розглядати цивільну справу?
4. Які правила передачі справи з одного осуду до іншого? Чи можна це зробити, якщо суд розпочав розглядати справу по суті?

Практичні задачі

1. Під час розлучення з'ясувалося, що квартира, щодо якої було заявлено позовну вимогу, не належить до спільного сумісного майна

подружжя. Відповідно відповідач подав заяву про передачу справи до суду за його місцем проживання.

Як визначити підсудність в цій справі? Чи могли подружжя домовитись про розгляд справи в якомусь конкретному суді? Якщо це було так, то чи може потім один з них порушити цю домовленість та звернутися до суду за правилами підсудності, визначеними законом?

Які підстави передачі справи до іншого суду та порядок? Чи може суд передати справу за вимогою сторін?

2. Приватне підприємство «Біо — Імпульс» звернулось до господарського суду Івано-Франківської області з позовною заявою до Lavil Trade s.r.o про стягнення суми боргу, за договором №30/12 від 30.10.2012 року, що складає 3 111,00 Євро (32 278,84грн. по курсу НБУ станом на 14.03.2013 року).

Пунктом 6.2 договору №30/12 від 30.10.2012 року сторонами погоджено, що якщо сторонами не досягнуто згоди, тоді будь-який спір, розбіжності чи вимога, які виникають при виконанні даного договору чи стосуються його, або порушення його умов, підлягають розгляду в Міжнародному Арбітражному Суді України.

Згідно з Додатковою Угодою від 31.10.2012 року до договору №30/12 від 30.10.2012 року в п.6.2 внесено зміни, а саме: якщо сторонами не досягнуто згоди, тоді будь-який спір, розбіжності чи вимога, які виникають при виконанні даного договору чи стосуються його, або порушення його умов, підлягають розгляду в Господарському Суді України.

Як визначити підсудність в цій справі?

Література

1. Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18 березня 2004 р. зі змінами та доповненнями <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/print>.

2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 2 червня 2016 р. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/print>.

3. Закон України «Про міжнародне приватне право» № 2709-IV від 23 червня 2005 р. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2709-15/print>.

4. Кодекс адміністративного судочинства № 2747-IV від 06 липня 2005 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

5. *Господарський процесуальний кодекс України № 1798-ХІІ від 06 листопада 1991 р.* <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.

6. *Романюк Я.М. Проблеми розмежування адміністративної та цивільної судових юрисдикцій щодо земельних спорів: перспективи розв'язання унаслідок оновлення процесуального законодавства* / Я.М. Романюк, Л. М. Майстренко // *Право України*. — 2017. — № 8. — С. 83-99.

7. *Указ Президента України № 449/2017 від 29 грудня 2017 р. «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів»* <http://www.president.gov.ua/documents/4492017-23382>

8. *Указ Президента України № 452/2017 від 29 грудня 2017 р. «Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах»* <http://www.president.gov.ua/documents/4522017-23378>

4. В яких документах реалізує свою владу суддя? Які є види судових рішень? В чому основна відмінність рішень суду від ухвал суду?

5. Хто здійснює виконання судових рішень? Чи може суд здійснювати контроль за виконанням судових рішень? Якщо так, то в чому він полягає?

Практичні задачі

1. Перегляньте приклади процесуальних документів суду, викладені в додатках № 1 та 2 та дайте відповіді на такі питання:

- 1) які вимоги ставляться до ухвал суду;
- 2) які вимоги ставляться до рішень суду.

2. Ознайомтесь з рішення ЄСПЛ у справі «Бурмич та інші проти України»¹ та «Юрій Миколайович Іванов проти України»². Яке значення має виконання судових рішень для заявника і що саме стає на заваді розбудови ефективного механізму виконання судових рішень в Україні?

Література

1. Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18 березня 2004 р. зі змінами та доповненнями <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/print>.

2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 2 червня 2016 р. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/print>.

3. Закон України «Про виконавче провадження» № 1404-VIII від 2 червня 2016 р. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.

4. Білоусов Ю. В. Суд як суб'єкт відносин із виконання судових рішень у контексті оновлення цивільного процесуального законодавства / Ю. В. Білоусов // Право України. — 2017. — № 8. — С. 100-108.

¹ Рішення Європейського суду з прав людини «Бурмич та інші проти України» <https://www.scribd.com/document/364531594/Case-of-Burmych-and-Others-v-Ukraine>

² Рішення Європейського суду з прав людини «Юрій Миколайович Іванов проти України»

Глава 5. Учасники судового процесу

План

1. Учасники судового процесу та їхні права й обов'язки
2. Сторони та треті особи в позовному провадженні
3. Співучасть та процесуальне правонаступництво
4. Представники у процесі та органи й особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб або державних чи суспільних інтересах
5. Зловживання процесуальними правами та їх наслідки
6. Інші учасники цивільного процесу

Суб'єкти цивільних процесуальних відносин класифікуються на кілька груп, серед яких:

- 1) *особи, які здійснюють правосуддя в цивільних справах:*
 - судді місцевих судів,
 - судді апеляційних судів,
 - судді Верховного Суду;*у здійснення правосуддя їм сприяють інші учасники судового процесу, див. нижче, це*
 - помічник судді,
 - секретар судового засідання,
 - судовий розпорядник;
- 2) *учасники судового процесу:*
 - *учасники справи (до реформи — особи, які беруть участь у справі) — це ті особи, які безпосередньо захищають свої права та інтереси:*
 - у справах позовного провадження це —
 - позивач,
 - відповідач,
 - треті особи;
 - у справах наказного провадження це —
 - заявник,
 - боржник;
 - у справах окремого провадження це —
 - заявник,
 - заінтересовані особи;
 - у справах про оскарження рішення третейського суду, оспорування рішення міжнародного комерційного арбітражу та про видачу

виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу це —

учасники (сторони) третейського розгляду,
особи, які не брали участі у третейському розгляді, якщо третейський суд вирішив питання про їхні права та обов'язки, а також сторони арбітражного розгляду;

— *особи, які захищають права та інтереси інших осіб*, які не мають особистого інтересу щодо предмету спору, а тільки процесуальний інтерес у справі, їхні права та обов'язки обумовлюються компетенцією, якою вони наділяються залежно від виконуваних ними функцій та повноважень, це —

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини,
прокурор,
органи державної влади та місцевого самоврядування;

— *представники*, або особи, які представляють інтереси інших учасників, а саме учасників справи (договірне представництво) або законні представники;

— *інші учасники судового процесу*, або особи, які залучаються до участі у справі для сприяння у здійсненні правосуддя, які не мають матеріального інтересу щодо предмета позову, а тільки процесуальний інтерес, це:

свідки,
перекладачі,
експерти,
спеціалісти,
експерт з питань права,
помічник судді,
секретар судового засідання,
судовий розпорядник.

Класифікація учасників судового процесу має суто практичне значення — всі учасники справи мають низку однакових прав та обов'язків, крім своїх специфічних, що пов'язані з їхнім статуом в процесі:

Права учасників справи:

1) ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, копії, одержувати копії судових рішень;

2) подавати докази; брати участь у судових засіданнях, якщо інше не визначено законом; брати участь у дослідженні доказів; ставити питання іншим учасникам справи, а також свідкам, експертам, спеціалістам;

3) подавати заяви та клопотання, надавати пояснення суду, наводити свої доводи, міркування щодо питань, які виникають під час судового розгляду, і заперечення проти заяв, клопотань, доводів і міркувань інших осіб;

- 4) ознайомлюватися з протоколом судового засідання, записом фіксування судового засідання технічними засобами, робити з них копії, подавати письмові зауваження з приводу їх неправильності чи неповноти;
- 5) оскаржувати судові рішення у визначених законом випадках;
- 6) користуватися іншими визначеними законом процесуальними правами.

Учасники справи зобов'язані:

- 1) виявляти повагу до суду та до інших учасників судового процесу;
- 2) сприяти своєчасному, всебічному, повному та об'єктивному встановленню всіх обставин справи;
- 3) з'являтися в судові засідання за викликом суду, якщо їх явка визнана судом обов'язковою;
- 4) подавати усі наявні у них докази в порядку та строки, встановлені законом або судом, не приховувати докази;
- 5) надавати суду повні і достовірні пояснення з питань, які ставляться судом, а також учасниками справи в судовому засіданні;
- 6) виконувати процесуальні дії у встановлені законом або судом строки;
- 7) виконувати інші процесуальні обов'язки, визначені законом або судом.

Крім цих обов'язків, всі особи, які беруть участь у судовому засіданні, мають також такі обов'язки:

- 1) звертатися до суду словами «Ваша честь»;
- 2) вставати, коли входить і виходить суд, а також під час проголошення рішення суду, звертатися до суду та один до одного, надавати пояснення, показання, висновки, консультації тощо стоячи.
- 3) беззаперечно виконувати розпорядження головуючого, додержуватися в судовому засіданні встановленого порядку та утримуватися від будь-яких дій, що свідчать про явну зневагу до суду або встановлених у суді правил;
- 4) передавати документи та інші матеріали головуючому через судового розпорядника.

Сторони в позовному провадженні — це особи, що пов'язані матеріально-правовими відносинами, з приводу яких виник спір.

Сторонами в позовному провадженні цивільного процесу є позивач і відповідач, якими можуть бути фізичні і юридичні особи, а також держава.

Позивач — це особа, яка звернулася через суд до відповідача з позовною вимогою.

Відповідач — це особа, яка на думку позивача порушила, не визнає або оспорує його права, свободи або інтереси.

Передумови права на пред'явлення позову — це обставини, з наявністю чи відсутністю яких закон пов'язує виникнення суб'єктивного права певної особи на пред'явлення позову по конкретній справі, а саме:

- 1) процесуальна правоздатність заявника;
- 2) наявність спору про право цивільне;
- 3) є таке, що набрало законної сили, рішення чи ухвала суду про закриття провадження у справі між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, або є судовий наказ, що набрав законної сили, за тими самими вимогами;
- 4) у провадженні цього чи іншого суду є справа зі спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав;
- 5) є рішення третейського суду, прийняте в межах його компетенції, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, за винятком випадків, коли суд відмовив у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або скасував рішення третейського суду і розгляд справи в тому самому третейському суді виявився неможливим;
- 6) є рішення суду іноземної держави, визнане в Україні в установленому законом порядку, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав;
- 7) настала смерть фізичної особи або оголошено її померлою чи припинено юридичну особу, які звернулися із позовною заявою або до яких пред'явлено позов, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва (стаття 186 ЦПК України).

Судові витрати — це витрати, які несуть сторони і треті особи із самостійними вимогами у справах позовного провадження, заявники і заінтересовані особи у справах окремого провадження, заявники і боржники у справах наказного провадження та інші учасники судового процесу за вчинення у їхніх інтересах цивільних процесуальних дій, пов'язаних з розглядом справи у порядку цивільного судочинства.

Судові витрати складаються з:

- 1) судового збору та
- 2) витрат, пов'язаних з розглядом справи.

Відповідно до Закону України «Про судовий збір» № 3674-VI від 8 липня 2011 р. **судовий збір** — це збір, що справляється на всій території України за подання заяв, скарг до суду, за видачу судами документів, а також у разі ухвалення окремих судових рішень, передбачених цим Законом. Судовий збір включається до складу судових витрат.

Судовий збір справляється:

1) за подання до суду позовної заяви та іншої заяви, передбаченої процесуальним законодавством;

2) за подання до суду апеляційної і касаційної скарг на судові рішення, заяви про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами, заяви про скасування рішення третейського суду, заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду та заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України;

3) за видачу судами документів;

4) у разі ухвалення судового рішення, передбаченого цим Законом.

Судовий збір не справляється за подання:

1) заяви про перегляд Верховним Судом України судового рішення у разі встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом;

3) заяви про зміну чи встановлення способу, порядку і строку виконання судового рішення;

4) заяви про поворот виконання судового рішення;

5) заяви про винесення додаткового судового рішення;

6) заяви про розірвання шлюбу з особою, визнаною в установленому законом порядку безвісно відсутньою;

7) заяви про встановлення факту каліцтва, якщо це необхідно для призначення пенсії або одержання допомоги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням;

8) заяви про встановлення факту смерті особи, яка пропала безвісти за обставин, що загрожували їй смертю або дають підстави вважати її загиблою від певного нещасного випадку внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

11) заяви про надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку;

12) заяви про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу;

12-1) заяви про видачу обмежувального припису;

13) позовної заяви про відшкодування шкоди, заподіяної особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їх посадовою або службовою особою, а так само незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури або суду;

14) заяви, апеляційної та касаційної скарги про захист прав малолітніх чи неповнолітніх осіб;

15) клопотання про визнання і виконання рішення іноземного суду відповідно до міжнародного договору України, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України та яким не передбачено плату під час звернення до суду, подання апеляційної та касаційної скарг у таких справах;

16) заяви про встановлення факту смерті особи, яка загинула або пропала безвісти в районах проведення воєнних дій або антитерористичних операцій.

Розміри ставок судового збору, який визначається у відповідному розмірі від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява або скарга подається до суду, — у відсотковому співвідношенні до ціни позову та у фіксованому розмірі:

Найменування документа і дії, за яку справляється судовий збір, та платника судового збору	Ставка судового збору	Розмір ставки судового збору на 2018 р. відповідно до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, з 01 січня 2018 року 1762 грн.00 коп.
1. За подання до суду:		
1) позовної заяви майнового характеру, яка подана:		
юридичною особою	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1762,00 грн. і не більше 616700 грн.
фізичною особою або фізичною особою — підприємцем	1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та не більше 5 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб	1 відсоток ціни позову, але не менше 704,80 грн. та не більше 8810,00 грн.
2) позовної заяви немайнового характеру, яка подана:		

юридичною особою або фізичною особою — підприємцем	1 розмір прожиткового мінімуму для працездат- них осіб	1762,00 грн.
фізичною особою	0,4 розміру прожитково- го мінімуму для працездатних осіб	704,80 грн.
3) позовної заяви:		
про розірвання шлюбу	0,4 розміру прожитково- го мінімуму для працездатних осіб	704,80 грн.
про поділ майна при розі- рванні шлюбу	1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та не більше 3 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб	1 відсоток ціни позову, але не менше 704,80 грн. та не біль- ше 5286,00 грн.
4) заяви у справах окремого провадження; заяви про забезпечення доказів або позову; заяви про перегляд заочного рішення; заяви про скасування рішення третейського суду (міжнародного комерційного арбітражу); заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду (міжнародного комерційного арбітражу); заяви про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду; заяви про роз'яснення судового рішення, які подано; заяви про сприяння третейському суду (міжнародному комерційному арбітражу) в отриманні доказів:		
юридичною особою або фізичною особою — підприємцем	0,5 розміру прожитково- го мінімуму для працездатних осіб	881,00 грн.
фізичною особою	0,2 розміру прожитково- го мінімуму для працездатних осіб	352,40 грн.
4-1) заяви про видачу судово- го наказу	0,1 розміру прожитково- го мінімуму для працездатних осіб	176,20 грн.
4-2) заяви про скасування су- дового наказу	0,05 розміру прожитко- вого мінімуму для пра- цездатних осіб	88,10 грн.

Ціна позову визначається згідно з такими правилами:

1) у позовах про стягнення грошових коштів — сумою, яка стягується, чи оспорюваною сумою за виконавчим чи іншим документом,

- копія заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду відповідно до кількості учасників судового розгляду;
- довіреність або інший документ, що підтверджує повноваження особи на підписання заяви.

Порядок розгляду заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду:

1. *Подання заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду та за клопотанням однієї із сторін витребування справи з постійно діючого третейського суду, в якому вона зберігається.* Справа має бути направлена до суду протягом п'яти днів від дня надходження вимоги. У такому разі строк розгляду заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду продовжується до тридцяти днів з дня її надходження до суду.

Можливі ускладнення:

- залишення без руху, якщо заява про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду, подана без додержання вимог, встановлених ЦПК;
- зупинення провадження у справі, якщо до суду надійшла заява про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду, а в його провадженні чи в провадженні іншого суду є заява про оскарження і скасування цього рішення третейського суду до набрання законної сили ухвалою суду, якою відмовлено в задоволенні заяви про скасування оскарженого рішення третейського суду;

2. *Розгляд суддею* одноособово протягом п'ятнадцяти днів з дня її надходження до суду в судовому засіданні з повідомленням сторін (наявка сторін чи однієї із сторін, належним чином повідомлених про дату, час і місце розгляду справи, не перешкоджає судовому розгляду заяви), в якому суд встановлює наявність чи відсутність підстав для відмови у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду, та ухвалює рішення, або

Спільний розгляд заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду і заяви про його скасування та об'єднання їх в одне провадження за заявою сторони, про що суд постановляє ухвалу в день надходження до суду заяви про скасування рішення третейського суду, а якщо це неможливо – не пізніше наступного дня.

Підстави для відмови у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду, якщо:

1) на день ухвалення рішення за заявою про видачу виконавчого листа рішення третейського суду скасовано судом;

2) справа, у якій прийнято рішення третейського суду, не підвідомча третейському суду відповідно до закону;

3) пропущено встановлений строк для звернення за видачею виконавчого листа, а причини його пропуску не визнані судом поважними;

4) рішення третейського суду прийнято у спорі, не передбаченому третейською угодою, або цим рішенням вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди. Якщо рішенням третейського суду вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди, то скасовано може бути лише ту частину рішення, що стосується питань, які виходять за межі третейської угоди;

5) третейська угода визнана недійсною;

6) склад третейського суду, яким прийнято рішення, не відповідав вимогам закону;

7) рішення третейського суду містить способи захисту прав та охоронюваних інтересів, не передбачені законом;

8) постійно діючий третейський суд не надав на вимогу суду відповідну справу;

9) третейський суд вирішив питання про права та обов'язки осіб, які не брали участі у справі.

3. *Постановлення ухвали суду про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або про відмову у його видачі за результатами розгляду заяви.*

Зміст ухвали суду:

1) найменування і склад третейського суду, який прийняв рішення;

2) прізвища, імена та по батькові (найменування) сторін третейського спору;

3) дані про рішення третейського суду, за яким заявник просить видати виконавчий лист;

4) вказівка про видачу виконавчого листа або про відмову у його видачі.

Ухвала суду про відмову у видачі виконавчого листа може бути оскаржена сторонами в апеляційному порядку, встановленому для оскарження рішення суду першої інстанції.

Після набрання законної сили ухвалою про відмову у видачі виконавчого листа спір між сторонами може бути вирішений судом у загальному порядку.

❓ Питання для самоперевірки

1. Які підстави перегляду судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами?

2. Чи може в Україні бути виконане рішення іноземного суду або арбітражу? Що для цього потрібно відіяти?

❗ Практичні задачі

1. Суд першої інстанції відмовив особі у відкритті провадження на тій підставі, що спір не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства. Заявник оскаржив цю ухвалу до апеляційного суду, але ще до відкриття провадження у справі виявилось, що особа, до якої звертався з вимогою позивач в суді першої інстанції, не є підприємцем, тому немає підстав для відмови у розгляді справи в порядку цивільного судочинства.

Як діяти особі? Чи краще відкликати апеляційну скаргу і звернутися до суду в провадженні за нововиявленими обставинами чи заявити про нові докази в суді апеляційної інстанції?

2. До господарського суду Запорізької області надійшла позовна заява публічного акціонерного товариства «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат» (надалі ПАТ «ЗАЛК») за вих. від 12.09.16 № 55 юр/2016 з вимогами до відповідача — Judson Trading Limited про визнання недійсним договору від 18.02.11 № JT-ZALK/L-0211-001.

За умовами кредитного договору від 18.02.11 № JT-ZALK/L-0211-001 сторони обумовили, що цей договір, а також додаткові угоди до нього, будуть регулюватись та тлумачитись у відповідності із законами Англії та Уельсу. Крім того, передбачили, що будь-які суперечки, які виникають за цим договором або у зв'язку з ним, у т.ч. будь-яке питання відносно існування, дії та припинення дії договору займу, підлягають передачі на розгляд та остаточне вирішення в Лондонський Міжнародний Арбітражний Суд (ЛМАС) у відповідності до Регламенту ЛМАС, та такий Регламент вважається включеним в цей договір займу шляхом посилання на нього (п. 17.2. кредитного договору від 18.02.11 № JT-ZALK/L-0211-001).

Згідно з п. 17.3. кредитного договору від 18.02.11 № JT-ZALK/L-0211-001, підпорядкування юрисдикції судів Англії не повинно бути обмеженням прав Кредитора в порушення справ проти Позичальника у будь-якій або кількох

юрисдикціях. При цьому, Кредитор має право порушити розгляд паралельно у кількох юрисдикціях, якщо це передбачено та в об'ємі, дозволенному застосованим законом.

Пунктом 8.6. кредитного договору від 18.02.11 № JT-ZALK/L-0211-001 визначено, що при проведенні будь-яких судових процедур в Англії у відношенні цього договору, який трактується у відповідності із законодавством Англії, вибір законодавства Англії в якості застосування до цього договору носить обов'язковий характер. Будь-яке судове рішення, винесене в Англії відносно цього договору займу, буде являтися визнаним та реалізованим.

Як діяти суду в цій справі?

Як визначити підсудність цієї справи?

Література

1. Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18 березня 2004 р. зі змінами та доповненнями <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/print>.

2. Селівон М.Ю. *Майбутнє арбітражу в Україні в контексті реформи процесуального законодавства* / М.Ю. Селівон // *Право України*. — 2017. — № 8. — С. 109-121.

Додаток № 1. Приклади процесуальних документів

1.1. Ознайомтеся з ухвалою суду першої інстанції про прийняття позовної заяви до розгляду та відкриття провадження у справі. Чи відповідає вона вимогам ЦПК України? Як визначити, чи підлягає справа розгляду в порядку спрощеного позовного провадження?

провадження №....

справа №....

УХВАЛА

про прийняття позовної заяви до розгляду та відкриття спрощеного позовного провадження

10 січня 2018 року суддя Печерського районного суду м. Києва Іванов М. Ю., розглянувши матеріали позовної заяви Моторного (транспортного) страхового бюро України до Петренка Олексія Анатолійовича про стягнення в порядку регресу страхового відшкодування,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся до суду з позовом, в якому просить стягнути з відповідача у порядку регресу сплачене страхове відшкодування у розмірі 132 673,08 грн. Свої вимоги мотивує тим, що внаслідок ДТП було завдано шкоди потерпілій особі, цивільно-правова відповідальність відповідача на момент вчинення ДТП не була застрахована. Потерпіла особа звернулась до позивача з заявою про виплату страхового відшкодування. Позивачем було виплачено потерпілій особі страхове відшкодування у розмірі 131 637,08 грн. Також, позивачем були понесені витрати на аварійного комісара у розмірі 1 036,00 грн. Відповідач у добровільному порядку не сплатив страхове відшкодування.

Відповідно до ч. 4 ст. 19 ЦПК України з урахуванням ціни позову, справа може бути віднесена до малозначних.

Позовна заява подана з дотриманням вимог ст.ст.175-177 ЦПК України.

Справа підсудна Печерському районному суду м. Києва, оскільки відповідач за даними Відділу обліку та моніторингу інформації про реєстрацію місця проживання ГУ ДМС України в м. Києві зареєстрований за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 27-в, кв. 9.

В силу п.1 ч.6 ст.1 9, п. 1 ч. 1 ст. 274 ЦПК України справа може бути розглянута в порядку спрощеного позовного провадження.

З викладеного, керуючись ст.ст. 19, 27, 175, 274, 277, 278, 353 ЦПК України, суддя,

ПОСТАНОВИВ:

Прийняти позов до розгляду та відкрити спрощене позовне провадження за позовом Моторного (транспортного) страхового бюро України (місцезнаходження — 02154, м. Київ, бульвар Русанівський, 8) до Петренка Олексія Анатолійовича (адреса зареєстрованого місця проживання — м. Київ, вул. Прирічна, 27-в, кв. 9) про стягнення в порядку регресу страхового відшкодування.

Відповідач протягом п'ятнадцяти днів із дня вручення ухвали про відкриття спрощеного позовного провадження у справі має право подати письмовий відзив разом з доказами, що обґрунтовують доводи його заперечень, який повинен відповідати положенням ст. 178 ЦПК України.

Роз'яснити відповідачу, що копія відзиву та доданих до нього документів іншим учасникам справи повинна бути надіслана (надана) одночасно з надісланням (наданням) відзиву до суду.

Позивач протягом п'яти днів з дня отримання відзиву має право подати до суду відповідь на відзив, а відповідач — заперечення, які повинні відповідати ч. 3 — 5 ст. 178 ЦПК України.

Роз'яснити, що обґрунтоване клопотання про розгляд справи у судовому засіданні з повідомленням сторін, відповідач має подати в строк для подання відзиву, а позивач — не пізніше п'яти днів з дня отримання відзиву.

За відсутності клопотань будь-якої зі сторін справа буде розглянута в порядку спрощеного позовного провадження без їх повідомлення, за наявними у справі матеріалами.

Копію ухвали направити позивачу і відповідачу.

Апеляційна скарга на ухвалу суду про відкриття провадження, може бути подана виключно з підстав порушення правил підсудності до Апеляційного суду м. Києва протягом п'ятнадцяти днів з дня її вручення.

В іншій частині, ухвала оскарженню не підлягає.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддею.

Учасники справи можуть отримати інформацію щодо руху справи за веб-адресою: <http://pe.ki.court.gov.ua>.

Суддя

/підпис/

М. Ю. Іванов

З оригіналом згідно.

Станом на 10.01.2018 ухвала не набрала законної сили.

Суддя _____

Секретар _____

Згідно ст. 32 ЦПК України спори між судами про підсудність не допускаються. Справа, передана з одного суду до іншого в порядку, встановленому статтею 31 цього Кодексу, повинна бути прийнята до провадження судом, якому вона надіслана.

Таким чином, враховуючи, що підстав для розгляду позову в Печерському районному суді м. Києва не має, то справа підлягає передачі на розгляд до Житомирського районного суду Житомирської області (18015, м. Житомир, вул. Правди, 316).

З викладеного, керуючись ст.ст. 27, 31, 32 ЦПК України,

ПОСТАНОВИВ:

Справу за позовом Петрова Дмитра Анатолійовича до Сидорова Олександра Сергійовича про стягнення боргу передати на розгляд до Житомирського районного суду Житомирської області (18015, м. Житомир, вул. Правди, 316).

Апеляційна скарга на ухвалу суду подається протягом п'ятнадцяти днів з дня її проголошення.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддею.

Копію ухвали надіслати позивачеві.

Учасники справи можуть отримати інформацію щодо справи №756/1567/18 за веб-адресою: <http://court.gov.ua/>.

Суддя _____ /підпис/

М.Ю. Іванов

З оригіналом згідно.

Суддя _____ Секретар _____

1.16. Проаналізуйте позовну заяву. Які вимоги ставляться до її змісту та форми? Перевірте, чи відповідає ця позовна заява вимогам, що викладені в ЦПК, а також в Законі України «Про судовий збір».

Позивач:

До Голосіївського районного суду м. Києва
03127, м. Київ

вул. Полковника Потехіна, 14-а

Прізвище, ім'я, по батькові (повністю)

Місце проживання:

00000, м. Київ

пр. Академіка Плачинти, 18/30, кв. 16

*Реєстраційний номер облікової картки
платника податків:*

0000000001

Номер і серія паспорту: EA000000

Тел.: 093 00 00 000

Офіційна електронна адреса та адреса
електронної пошти: office@lawat.com.ua

Відповідач:

**Фізична особа-підприємець -
прізвище, ім'я, по батькові (повністю)**

Місце проживання:

00000, м. Київ

вул. Кирилівська, 152, кв. 9

*Реєстраційний номер облікової картки
платника податків:*

0000000002

Тел.: 063 00 00 000

Офіційна електронна адреса та адреса
електронної пошти Позивачу не відомі.

Ціна позову: 175 926,36 грн.

**Підстава звільнення від сплати судового збо-
ру:** ч.3 ст.22 Закону України «Про захист
прав споживачів» (споживачі звільняють-
ся від сплати судового збору за позовами,
що пов'язані з порушенням їх прав)

ПОЗОВНА ЗАЯВА про захист прав споживача

Обставини справи

10 червня 2016 року між прізвище, ім'я, по батькові (повністю) («Позивач», «Покупець») та ФОП прізвище, ім'я, по батькові (повністю) («Відповідач», «Продавець») було укладено Договір купівлі-продажу №1006/1 («Договір») на загальну суму 115 000 (сто п'ятнадцять тисяч) грн. 00 коп.

Відповідно до п. 3.1 Договору Продавець зобов'язувалася виготовити, поставити та встановити меблеві вироби («Товар») протягом 45 робочих днів (до 15 серпня 2016 року) з моменту остаточного узгодження всіх меблевих ескізів щодо замовлення, а Покупець зобов'язувався сплатити суму, зазначену у п. 4.1 Договору шляхом сплати передоплати у розмірі 80% від загальної суми у готівковій формі, що становило 99 862 (дев'яносто дев'ять тисяч вісімсот шістдесят дві) грн. 50 коп.

Передоплата відповідно до п. 4.1 Договору була здійснена Покупцем у повному обсязі, про що свідчить підпис Продавця на погодженні ескізів меблів від 10 червня 2016 року.

Також Покупець здійснив додаткову оплату у розмірі 7 353 (сім тисяч триста п'ятдесят три) грн. 86 коп. за столешню після її встановлення 09 вересня 2016 р., про що свідчить товарний чек від 09 вересня 2016 року.

Таким чином, станом на 09 вересня 2016 року Покупець сплатив 93% від загальної суми у готівковій формі, що становило 107 216 (сто сім тисяч двісті шістнадцять) грн. 36 коп.

Меблі були поставлені та встановлені Продавцем 24 грудня 2016 року, чим були порушені строки, вказані у п. 3.1 Договору (на 131-й робочий день замість 45-го робочого дня), а сам товар був неналежної якості. При встановленні меблів були виявлені дефекти у матеріалах, зокрема фасади кухні й обшивка витяжки мали тріщини; стіл і стільці мали вибоїни і були нерівномірно пофарбовані; встановлена неякісна фурнітура спричиняла проблеми під час зачинення дверцят кухонних шаф.

На вимоги Покупця Продавець 26 грудня 2016 року забрала товар для усунення недоліків. Проте поставлений повторно 26 червня 2017 року товар містив як уже зазначені дефекти, так і нові: деякі фасади були світліші за кольором від інших (фото дефектів додаються).

27 червня 2017 року Покупець знову звернувся до Продавця з вимогою усунути недоліки товару або повернути кошти, але Продавець лише відповіла на СМС-повідомлення, 30 червня 2017 року визнала факт

поставки неякісного товару (фото додається), після чого перестала відповідати на телефонні дзвінки та СМС-повідомлення Покупця щодо спроби вирішення питання товару неналежної якості.

11 жовтня 2017 року Покупець направив Продавцю Претензію, в якій вимагав повернути 155 746 (сто п'ятдесят тисяч сімсот сорок шість) грн. 00 коп., що складає розмір сплаченого авансу 107 216 (сто сім тисяч двісті шістнадцять) грн. 00 коп. та розмір штрафу за затримку передачі товару належної якості 48 530 (сорок вісім тисяч п'ятсот тридцять) грн. 00 коп. або виготовити замовлений товар належної якості до 08 листопада 2017 року.

Продавець не відреагував на Претензію, тому Покупець звернувся зі скаргою до Головного управління Держпродспоживслужби у м. Києві, Управління по захисту прав споживачів м. Києва та Головного Київського міського управління з захисту прав споживачів, у якій просив захистити його права споживача, вжити заходи впливу до Продавця щодо усунення порушення прав та негайного усунення недоліків товару або повернення коштів, притягнути Продавця до відповідальності за порушення прав споживачів.

Позивач підтверджує, що не вживав заходів забезпечення доказів або позову до подання позовної заяви (п.7 ч.3 ст.175 Цивільного процесуального кодексу України).

На виконання вимог п.10 ч.3 ст.175 Цивільного процесуального кодексу України Позивач підтверджує, що ним не було подано іншого позову (позовів) до цього ж Відповідача з тим самим предметом та з тих самих підстав.

Також Позивач зазначає, що надав суду усі відомі йому засоби зв'язку із Відповідачем (п.2 ч.3 ст.175 Цивільного процесуального кодексу України).

Відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору

Позовна заява повинна містити відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору, якщо такі проводилися, в тому числі, якщо законом визначений обов'язковий досудовий порядок урегулювання спору (п.6 ч.3 ст.175 Цивільного процесуального кодексу України).

Як вбачається із обставин, Позивач вжив необхідних та розумних заходів досудового врегулювання спору: звертався до Відповідача з Претензією, а також зі Скаргою до Головного управління Держпродспоживслужби у м. Києві, Управління по захисту прав споживачів м. Києва та Головного Київського міського управління з захисту прав споживачів.

Незважаючи на це, Відповідач ніяким чином не відреагувала на такі заходи та не виявила бажання врегулювати спір мирно.

Так як заходи досудового врегулювання спору не виявились успішними, Позивач вважає, що його права повинні бути захищені у судовому порядку, виходячи із наступного.

Правова оцінка обставин справи

Споживач — фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника (п.22 ст.1 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Продавець (виробник, виконавець) зобов'язаний передати споживачеві продукцію належної якості, а також надати інформацію про цю продукцію (ч.1 ст.6 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Згідно з п. 6.1 Договору у випадку порушення зобов'язання, що виникає з цього Договору, винна сторона несе відповідальність, визначену цим Договором та чинним законодавством України.

У відповідності зі ст.ст.610, 611 Цивільного кодексу України, порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання), і, у разі його порушення настають правові наслідки встановлені договором або законом.

Відповідно до п. 6.3 Договору Продавець несе відповідальність за якість товару. *Якщо якість товару не відповідатиме умовам Договору, Продавець зобов'язаний за вимогою Покупця ліквідувати дефекти своїми силами та за свій рахунок в чотирнадцятиденний строк з моменту отримання відповідного повідомлення Покупця.*

Цей пункт Договору був *неодноразово порушений Відповідачем*. На даний момент Позивачу повторно поставлений товар неналежної якості та який містить дефекти, а Відповідач відмовляється виконувати законну вимогу Позивача про ліквідацію дефектів, *хоча і визнає факт поставлення товару неналежної якості.*

Пунктом 2.4 Договору встановлено гарантійний термін на основний виріб та комплектуючі частини — вісімнадцять місяців. На момент подання цієї позовної заяви гарантійний термін не закінчився, так як обчислюється з моменту поставлення товару — 24 грудня 2016 року.

У разі виявлення протягом встановленого гарантійного строку істотних недоліків, які виникли з вини виробника товару (продавця, виконавця), або фальсифікації товару, підтверджених за необхідності

висновком експертизи, споживач, в порядку та у строки, що встановлені законодавством і на підставі обов'язкових для сторін правил чи договору, *має право вимагати від продавця або виробника розірвання договору та повернення сплаченої за товар грошової суми* (п.1 абзацу 2 ч.1 ст.8 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Недоліки Товару є істотними, а характер їх виникнення – виробничий, що підтверджується висновком експертного товарознавчого дослідження (розділ IV Позовної заяви).

Особа, яка порушила зобов'язання, несе відповідальність за наявності її вини (умислу або необережності), якщо інше не встановлено договором або законом (ч.1 ст.614 Цивільного кодексу України). Відповідач визнала свою вину у повідомленні від 30 червня 2017 року, так як визнала факт поставки неякісного товару. *Отже, істотні недоліки товару виникли з вини Продавця, що підтверджується висновком експертного дослідження.*

При розірванні договору розрахунки із споживачем у разі підвищення ціни на товар провадяться виходячи з його вартості на час пред'явлення відповідної вимоги, а в разі зниження ціни - виходячи з вартості товару на час купівлі. Гроші, сплачені за товар, повертаються споживачеві у день розірвання договору, а в разі неможливості повернути гроші у день розірвання договору - в інший строк за домовленістю сторін, але не пізніше ніж протягом семи днів (абз.3 ч.7 ст.8 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Враховуючи вищевикладені обставини та правові норми, Позивач вимагає розірвання Договору із Відповідачем та повернення сплаченої за Товар грошової суми.

Висновки експертного товарознавчого дослідження меблів

Позивач зобов'язаний додати до позовної заяви всі наявні в нього докази, що підтверджують обставини, на яких ґрунтуються позовні вимоги (ч.5 ст.177 Цивільного процесуального кодексу України).

На замовлення Позивача було проведено експертне товарознавче дослідження рухомого майна, а саме меблів, що підтверджується Висновком експерта №ED-1725-6-939.18, складеним 13 лютого 2018 року («Висновок»). Експерт досліджувала меблі, які були виготовлені та поставлені Відповідачем на замовлення Позивача згідно з Договором.

У Висновку встановлено, що характер і ознаки виявлених дефектів на меблях є наслідком неякісного виконання робіт по виготовленню, монтажу, збірці меблів, а також те, що меблі не були у використанні (стор.2 Висновку).

Відповідаючи на запитання, поставлені для експертного дослідження, експерт зазначила, що *«враховуючи наявність вищеперерахованих недоліків відбулося зменшення початкової вартості меблів, що розташовані в кв. №39 в буд. 73-Ж по вул. Ломоносова в м. Києві, з урахуванням того, що набір меблів не перебував у використанні, на 60%. Наданий на дослідження набір меблів для кухні є товаром неналежної якості. Усунення виявлених недоліків технічно не можливе та економічно не доцільне»* (стор.5 Висновку).

Обчислення розміру штрафу за затримання передачі товару

Боржник вважається таким, що прострочив, якщо він не приступив до виконання зобов'язання або не виконав його у строк, встановлений договором або законом (ч.1 ст.612 Цивільного кодексу України).

За приписами п.3 ст.611 Цивільного кодексу України у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом, зокрема, сплата неустойки. Неустойкою (штрафом, пенею) є грошова сума або інше майно, які боржник повинен передати кредиторів у разі порушення боржником зобов'язання (ст.549 Цивільного кодексу України).

П. 6.4 Договору передбачає, що за затримання передачі товару Продавець зобов'язаний за вимогою Покупця сплатити останньому штраф у розмірі 0,1% від вартості товару за цим Договором за кожен день затримки передачі товару, що становить на 21 лютого 2018 року 63 710 (шістдесят три тисячі сімсот десять) грн. 00 коп.

Розрахунок розміру штрафу:

Період із 16 серпня 2016 року (перший день затримання передачі товару) по 21 лютого 2018 року становить 554 дні.

0,1% від вартості товару 115 000 грн. 00 коп. становить 115 грн. 00 коп.

Отже, розмір штрафу за вказаний період становить $554 \cdot 115 = 63\,710$ (шістдесят три тисячі сімсот десять) грн. 00 коп.

Відповідно до п. 6.7 Договору сплата стороною визначених цим Договором та (або) чинним в Україні законодавством штрафних санкцій (штрафу, пені) не звільняє її від обов'язку відшкодувати за вимогою іншої сторони збитки, завдані порушенням Договору у повному обсязі.

Відшкодування моральної шкоди

При задоволенні вимог споживача суд одночасно вирішує питання щодо відшкодування моральної (немайнової) шкоди (ч.2 ст.22 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Моральна шкода полягає у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів

її сім'ї чи близьких родичів (п.2 ч.2 ст.23 Цивільного кодексу України). Моральна шкода відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності її вини (ч.1 ст.1167 Цивільного кодексу України).

Згідно з п.23 Постановою Пленуму ВСУ №5 від 12.04.96 року «Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів» при вирішенні вимог споживачів про відшкодування на підставі ст. 24 Закону моральної шкоди суди повинні виходити з роз'яснень, які Пленум Верховного Суду України дав у постанові від 31 березня 1995 р. N 4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди».

Зокрема, під моральною шкодою слід розуміти втрати немайнового характеру, яких споживач зазнав унаслідок моральних чи фізичних страждань або інших негативних явищ, що настали через незаконні винні дії продавця, виготівника, виконавця або через їх бездіяльність. Розмір відшкодування моральної шкоди встановлюється судом і визначення його не ставиться в залежність від наявності матеріальної шкоди, вартості товару (робіт, послуг), суми неустойки, а *має ґрунтуватися на характері й обсязі моральних і фізичних страждань, заподіяних споживачеві у кожному конкретному випадку.*

Відповідно до п.2 Постанови Пленуму ВСУ №4 від 31.03.95 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» спори про відшкодування заподіяної фізичній чи юридичній особі моральної (немайнової) шкоди розглядаються, зокрема, при порушенні зобов'язань, які підпадають під дію Закону «Про захист прав споживачів» чи інших законів, що регулюють такі зобов'язання і передбачають відшкодування моральної (немайнової) шкоди.

Позивач поніс душевні страждання у зв'язку із порушенням Договору Відповідачем, адже не розраховував на продаж товару неналежної якості, неодноразове повернення товару, неусунення дефектів та затягування виконання Договору на півтора роки замість визначених у Договорі 45 днів. Завдану порушенням його прав моральну шкоду Позивач оцінює в 5000 грн.

Підсудність справи

Позови про захист прав споживачів можуть пред'являтися також за зареєстрованим місцем проживання чи перебування споживача або за місцем заподіяння шкоди чи виконання договору (ч.5 ст.28 ЦПК України).

Місце виконання Договору – м. Київ, вул. Ломоносова, 73-Ж, кв. 39. Так як ця адреса знаходиться у Голосіївському районі міста Києва, захист прав та законних інтересів Позивача може здійснюватися у Голосіївському районному суді міста Києва.

Попередній (орієнтовний) розрахунок судових витрат

Позовна заява повинна містити попередній (орієнтовний) розрахунок суми судових витрат, які позивач поніс і які очікує понести у зв'язку із розглядом справи (п.9 ч.3 ст.175 Цивільного процесуального кодексу України). Попередній розрахунок розміру судових витрат не обмежує сторону у доведенні іншої фактичної суми судових витрат, які підлягають розподілу між сторонами за результатами розгляду справи (ч.3 ст.134 Цивільного процесуального кодексу України).

За проведення експертного товарознавчого дослідження нерухомого майна, а саме меблів Позивач поніс витрати у розмірі 6 000 (шість тисяч) грн. 00 коп., що підтверджується Актом № ED-1725-6-939.18 приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг) від 20 лютого 2018 року.

Розмір судових витрат може орієнтовно ще додатково скласти до 10 000 грн.

Враховуючи вищевикладене та на підставі ст.ст.175, 177 Цивільного процесуального кодексу, ст.ст.610, 611, 614, 1187 Цивільного кодексу України, ст.ст.6, 8, 22 Закону України «Про захист прав споживачів»,

ПРОШУ

- (1) Розірвати договір купівлі-продажу від 10.06.2016 р. №1006/1, укладений між прізвище, ім'я, по батькові (повністю позивача) та фізичною особою-підприємцем прізвище, ім'я, по батькові (повністю відповідача) ;
- (2) Стягнути з фізичної особи-підприємця прізвище, ім'я, по батькові (повністю відповідача) сплачені мною у якості передоплати 99 862 (дев'яносто дев'ять тисяч вісімсот шістдесят дві) грн. 50 коп. та 7 353 (сім тисяч триста п'ятдесят три) грн. 86 коп., сплачених додатково;
- (3) Стягнути з фізичної особи-підприємця прізвище, ім'я, по батькові (повністю відповідача) штраф за затримання передачі товару у розмірі 63 710 (шістдесят три тисячі сімсот десять) грн. 00 коп.;
- (4) Стягнути з фізичної особи-підприємця прізвище, ім'я, по батькові (повністю відповідача) на мою користь моральну шкоду в сумі 5000 грн., завдану мені продажем товару неналежної якості.

Додатки:

1. Копія позовної заяви та додатків до неї;

2. Копія Договору купівлі-продажу від 10.06.2016 р. №1006/1, укладеного між прізвище, ім'я, по батькові (повністю позивача) та ФОП прізвище, ім'я, по батькові (повністю відповідача);

3. Копії додатків до Договору купівлі продажу від 10.06.2016 р. №1006/1 — погодження ескізів меблів на замовлення;

4. Копія товарного чеку від 09 вересня 2016 року;

5. Копія висновку експерта №ED-1725-6-939.18 експертного товарознавчого дослідження рухомого майна, а саме меблів, складений 13 лютого 2018 року;

6. Копія акту № ED-1725-6-939.18 приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг) від 20 лютого 2018 року;

7. Фото дефектів на меблях;

8. Фото листування з ФОП;

9. Копія Претензії від 11 жовтня 2017 року до ФОП прізвище, ім'я, по батькові (повністю відповідача) та докази її належного надсилання;

10. Копія Скарги до Головного управління Держпродспоживслужби у м. Києві, Управління по захисту прав споживачів м. Києва та Головного Київського міського управління з захисту прав споживачів

11. Копія довіреності представника.

«21» лютого 2018 року

Підпис (позивача або його представника)